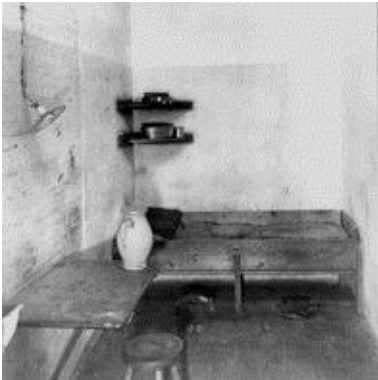

EENZAME OPSLUITING 1850-1945

Tot ongeveer 1850 is het heel gewoon om mensen samen in één ruimte op te sluiten. Tot wetenschappers in de Verenigde Staten zich af gaan vragen of dat wel zo verstandig is...

NIEUWE IDEEËN

Ieder een eigen cel

Misdadigers kunnen slechte dingen van elkaar leren als je ze bij elkaar zet. Misschien is het beter om ze apart op te sluiten. Dan kunnen ze nadenken over alles wat ze verkeerd hebben gedaan. Misschien krijgen ze spijt en gaan ze zich beter gedragen.

Deze ideeën waaien over naar Nederland. Ook hier gaan mensen denken dat misdadigers beter eenzaam opgesloten kunnen worden. Anderen vragen zich af of dat wel zo verstandig is; de hele dag alleen in je cel. Zou je daar niet gek van worden?

De koepel: een nieuw soort gevangenis

In 1850 wordt in Amsterdam aan de Weteringschans een nieuwe gevangenis gebouwd met allemaal aparte cellen in plaats van grote zalen. Na een tijd wordt het systeem van het eenzaam opsluiten overal ingevoerd. Met een sjiek woord heet het 'cellulair systeem'.

Er moeten overal nieuwe gevangenissen worden gebouwd. Speciaal voor het cellulaire systeem komen er koepelgevangenissen. Deze gevangenis is cirkelvormig, met allemaal cellen rondom. Vanuit het midden kan de bewaker alle cellen zien. Er staan koepelgevangenissen in Arnhem, Haarlem en Breda. Ze zijn tot 2015 gebruikt.

Eenzame opsluiting

De eerste cellulair gevangenen doen alles alleen. Bewaarders mogen niet tegen hen praten. Een gedetineerde heeft zelden contact met de buitenwereld. Hij mag één brief per week schrijven of ontvangen. Bezoek ontvangen mag maar één keer in de maand, en dan altijd met een bewaarder erbij. Buiten de cel krijgen de gevangenen een celkap op, een soort masker met twee gaten voor de ogen. Op die manier kunnen ze elkaars gezicht niet zien. Zelfs in de kerk wordt hun hoofd in een soort kijkluikje opgesloten, zodat ze alleen naar het altaar kunnen kijken en niet naar elkaar.

Eenzame opsluiting blijkt natuurlijk helemaal niet goed te zijn voor de gevangenen. Veel mensen worden er gek van. Ze komen als psychiatrische patiënten uit de gevangenis, niet als betere mensen. De eenzame opsluiting is dus geen oplossing.